

РЕШЕНИЕ

№ 657

гр. София, 31.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000695 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 564/28.04.2023 г. по т.д.№ 1032/2022 г., СГС, ТО, VI-17 състав е осъдил Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД да заплати на Застрахователно акционерно дружество „Алианс България“ АД на основание чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД сума в размер на 51 111 лв., представляваща регресно вземане за застрахователно обезщетение, изплатено по застрахователен договор, сключен между ЗАД „Алианс България“ АД, като застраховател, и дружеството „Интер Ес 2000“ ЕООД, като застрахован, със срок на действие от 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г., за настъпили имуществени вреди, изразяващи се в повреда на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****, които са причинени в резултат на противоправното и виновно поведение на водача на лек автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** - В. Г. В., по реализиране на 23.07.2021 г. на пътно-транспортно произшествие, ведно със законната лихва върху главницата от 07.06.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сума в размер на 1 959, 26 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата, начислено за периода от 20.01.2022 г. до 06.06.2022 г., като е отхвърлил иска по чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД за разликата над сумата от 51 111 лв. до пълния предявен размер от 55 457 лв., както и иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над сумата от 1 959, 26 лв. до пълния предявен размер от 2 587, 50 лв. и за периода от 21.12.2021 г. до 19.01.2022 г.

Срещу решението в частта, с която са уважени исквете, е постъпила въззивна жалба от Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД, което моли съдът да го отмени и да отхвърли исквете или да присъди по-малки суми. Поддържа, че решението е неправилно, необосновано и постановено в нарушение на материалните и

процесуални норми. Поддържа, че в процесния случай ищецът не бил ликвидирал щетата като „тотална“ и страните по имуществената застраховка Каско се договорили да не се прекратява регистрацията на автомобила, че ищецът няма да изплаща действителната стойност на автомобила и останките ще останат собственост на „Интер Ес 2000“ ЕООД и същият може да се разпорежда с тях както намери за добре. Неправилно бил извода на съда за действителната стойност на вредата към датата на ПТП от 102 192 лв. Въззивникът не спори, че това е действителната стойност, но били налице запазени части, които били останали във владение на собственика, които следвало да се приспадат при изплащане на обезщетението. Съдът неправилно възприел механизмът на ПТП като свидетелските показания не били обсъдени заедно с приетата по делото САТЕ, в която вещото лице било посочило, че от техническа гледна точка водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е следвало да намали скоростта си и да пропусне завиващият наляво автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № *****, след което да премине по принадлежащата му лента. Вещото лице не било направило извод, че от техническа гледна точка водачът на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** е извършил неправилна маневра и е допринесъл за настъпване на ПТП, поради което съдът неправилно приел, че е налице принос на този водач 50% за настъпване на ПТП. Съдът не взел предвид, че водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** се е движил с превишена скорост, което се установявало от собствените му показания. В случай, че се приеме, че е налице съвина, то с процента на съвината следвало да се намали действителния размер на вредата, който бил 55 457 лева /разликата между 102 192 лв. и 46 500 лв. /запазени части//. Поради неоснователност на главния иск, моли да бъде отхвърлен или съответно намален размера на акцесорния иск.

Срещу решението в частта, с която са отхвърлени исковете му е подадена въззивна жалба от ЗАД „Алианс България“ АД, което моли то да бъде отменено и исковете му да бъдат уважени изцяло от въззивния съд. Счита, че по делото не било доказано при условията на пълно и главно доказване, че водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е допринесъл за настъпване на ПТП. От протокола за ПТП, Наказателното постановление и разпита по делегация на свидетеля А. се установявало, че водачът на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** не обозначил предприетата маневра с включен светлинен сигнал. В условия на евентуалност поддържа, че неправилно е определен обема, в който всеки от водачите е допринесъл за настъпване на ПТП.

Съдът като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните и съобразявайки правомощията си по чл.269 от ГПК, намира следното от фактическа страна:

Първоинстанционното производство е образувано по предявени от ЗАД „Алианс България“ АД срещу Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД обективно съединени искове с правна квалификация чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Ищецът твърди, че между него като застраховател и „Интер Ес 2000“ ЕООД бил сключен договор за застраховка каско на МПС по застрахователна полица № BG/01/121000255346 със срок на действие 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г., с предмет лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** . На 23.07.2021 г. на път 2-29 настъпило пътнотранспортно произшествие /ПТП/ между лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** и лек автомобил „Пежо“, модел Партнер, с рег. № *****, управляван от В. В.. Причина за настъпване на събитието било виновното поведение на водача на лек автомобил „Пежо“. След събитието застрахователят изплатил за нанесените вреди на застрахованото МПС обезщетение в размер на 55 442 лв. Водачът на лек автомобил „Пежо“ имал сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ с ответника - ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, валидна към датата на ПТП. С оглед на това ищецът счита, че за него е възникнало регресно право на основание чл. 411 КЗ да иска от ответника платената сума, ведно със заплащане на ликвидационните разходи в размер на 15 лв. или общо сума в

размер на 55 457 лв. Моли съда да осъди Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД да му заплати сумата от 55 457 лв., представляваща платено застрахователно обезщетение и направени обичайни ликвидационни разходи, както и сумата от 2 587.50 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата за периода от 21.12.2021 г. до 06.06.2022 г. Претендира разноски.

Ответникът – ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, оспорва предявените искове. Изрично е заявил, че не оспорва наличието на валидно сключена имуществена застраховка, че автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** е застрахован по риск „Гражданска отговорност“ при него, датата и мястото на ПТП, изплащането на имуществената застраховка и получаването на Покана за доброволно изпълнение на 22.11.2021 г. Оспорена е вината на шофьора на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** за ПТП, че всички вреди по лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** са вследствие ПТП, както и размерът на обезщетението. Ответникът е оспорил Констативния протокол за ПТП с пострадали лица рег.№ 445000-1667/23.07.2021 г. в частта относно обстоятелства и причини за ПТП с твърдения, че механизмът на ПТП не кореспондира с описания. Твърди, че вина за събитието има водачът на лек автомобил „Ауди“, който е управлявал МПС с несъобразена скорост за конкретните пътни условия и е предприел изпреварване без да се убеди, че автомобилът, който ще изпреварва е подал сигнал за изменение на посоката си на движение наляво. В случай че съдът не приеме възражението за изключителна вина на водача на лек автомобил „Ауди“, ответникът заявява възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от това лице. Счита, че претендираните щети по застрахования при ищеца автомобил не са в пряка причинна връзка с настъпилото ПТП. Заявява, че обезщетението, което ищецът претендира не е правилно определено, защото в случая е налице тотална щета. Поради изложеното моли предявените искове да бъдат отхвърлени. Претендира присъждане на направените по делото разноски.

Представена е застрахователна полица № BG/01/121000255346, инкорпорираща сключен договор за имуществена застраховка със страни ЗАД „Алианц България“ АД като застраховател и „Интер Ес 2000“ ЕООД, по силата на който застрахователното дружество е поело задължение да обезщетява щетите по застрахованото имущество - лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****, настъпили в резултат на пътно-транспортно произшествие /ПТП/. Периода на застрахователно покритие е от 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г. като е уговорена застрахователна сума по Каско 55 000 евро.

В полицата е посочено, че неразделна част от нея е Наръчник за ползите от застраховка „Моята кола“. Представената полица не носи подписи на страните по застрахователния договор. С молба от 13.02.2023 г. ищецът е представил нов екземпляр от полицата, който носи единствено подпис на представител на застрахователното дружество, но липсва поставен такъв от представител на лицето, което е посочено, че участва при сключване на тази сделка като застраховаш.

Представен е Наръчник за ползите от застраховка „Моята кола“, в т.2.4.2 от който са предвидени правилата за уреждане на застрахователна претенция и застрахователно обезщетение. На страница 46 са правилата при пълна загуба на МПС.

Представен е Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег.№ 445000-1667/23.07.2021 г. относно посетено на място ПТП, настъпило на 23.07.2021 г. на път 2-29 настъпило пътнотранспортно произшествие /ПТП/ между лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** с водач Д. М. А. и лек автомобил „Пежо“, модел Партнер, с рег. № *****, управляван от В. Г. В.. Като обстоятелства и причини за ПТП е посочено, че лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е предприел маневра изпреварване без да се убеди, че автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** не е подал сигнал за изменение на посоката на движение наляво, вследствие на което двата автомобила се сблъскват странично и излизат вляво от пътя по посока на движението си. Съставени са

АУАН на двамата водачи.

„Интер Ес 2000” ЕООД е подало на 27.07.2021 г. уведомление за щета до ЗАД „Алианц България” АД.

Изготвен е доклад по щетата и нейният размер е определен на 55 442.10 лева като този е размера, определен като дължимо застрахователно обезщетение.

Представен е Опис на щетите; калкулация на ремонт, резервни части и други действия за отстраняване на щетите; Контролен списък и сравнителна експертиза.

Представено е преводно нареждане от 16.05.2022 г., видно от което ЗАД „Алианц България” АД е наредило превод на сумата 55 442 лева към „Интер Ес 2000” ЕООД.

С покана за доброволно изпълнение на регресна претенция ЗАД „Алианц България” АД е поискало от Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД да му възстанови сумата 55 441.99 лева изплатено застрахователно обезщетение и сумата 15 лева ликвидационни разходи.

С писмо, получено на 21.12.2021 г. от ЗАД „Алианц България” АД, Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД го е уведомило, че ПТП е настъпило поради виновното поведение на водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № *****, поради което отказва да възстанови сумата.

С писмо до „Интер Ес 2000” ЕООД ЗАД „Алианц България” АД е уведомило, че действителната стойност на автомобила е определена на 102 192 лева, а стойността на остатъците е 46 500 лева. Предложено е да бъде изплатена сумата 55 442 лева, представляваща действителната стойност на автомобила, намалена със стойността на остатъците и със сумата 250 лева самоучастие. Посочено е, че за останките на автомобила има кандидат – купувач и за свързване с него е даден телефон на фирма Аутодатекс.

Представен е АУАН № 434308/23.07.2021 г., съставен по отношение на В. Г. В. за това, че на 23.07.2021 г. на път втори клас управлява автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** като предприема маневра завой на ляво за навлизане по друг път без да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, с което е нарушил чл.25, ал.1 от ЗДвП. Актът е подписан без възражения от В..

Представено е наказателно постановление № 21-0445-000548/27.10.2021 г., с което на В. В. е наложена глоба в размер 200 лв. за извършеното нарушение. Видно от приложената разписка наказателното постановление е връчено на В. на 5.11.2021 г.

Представен е АУАН № 434309/23.07.2021 г., съставен по отношение на Д. М. А. за това, че на 23.07.2021 г. на път втори клас управлява лек автомобил марка „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** като предприема маневра изпреварване без да се увери, че изпреварваното пътно превозно средство не е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво, с което е нарушил чл.42, ал.1, т.1, пр.3 от ЗДвП. Актът е подписан без възражения от А..

Представено е наказателно постановление № 21-0445-000552/02.11.2021 г., с което на Д. М. А. е наложена глоба в размер 200 лв. за извършеното нарушение. Видно от приложената разписка наказателното постановление е връчено на В. на 5.11.2021 г.

По делото е разпитан по делегация като свидетел В. Г. В., от чиито показания се установява, че е участвал в процесното ПТП и управлявал автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** . Преди удара тръгнал да завива наляво. След удара не помни нищо, тъй като се събудил в линейката. Помни, че се е движил в посока гр. Варна през деня по сух участък от пътя. Пътният участък бил двулентов път. Маркировката разрешавала изпреварване и маневра наляво и нямало други знаци освен знак за ограничаване на скоростта до 50 км/ч. Преди удара се движел в дясната лента. Подал сигнал

за завой наляво и тъй като пред него нямало автомобил предприел маневрата. Другият водач, който се движел зад него бил на дистанция, между тях имало разстояние. Ударът бил отзад откъм неговата страна и настъпил, тъй като другия автомобил тръгнал да го изпреварва. Преди удара се движил със скорост по-малка от 50 км./ч. Органите на МВР дошли на мястото на ПТП и му съставили акт, тъй като не били сигурни дали е подал светлинен сигнал, тъй като нямало очевиден.

По делото е разпитан по делегация като свидетел Д. М. А., от чиито показания се установява, че участвал в процесното ПТП и управлявал лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****. Движел се по път с една лента за движение с маркировка прекъсната осова линия. Имало пътен знак за ограничаване на скоростта на 60 или 70 км/ч. Движел се със скорост в нормата или с превишение 10 км/ч. Предприел маневра изпреварване, след като се уверил, че отзад и отпред не идват автомобили. Бил подал светлинен сигнал. Другият участник в ПТП бил в движение и се движел с 30-35 км/ч и щял да предприема маневра за завиване наляво, но след като А. го изпреварвал тогава той тръгнал да предприема маневрата. За да избегне удара А. решил и той да завие наляво, но в този момент другия водач тръгнал и се ударили. Другият водач бил в дясната лента и А. възприел, че не бил подал сигнал.

По делото е изслушана съдебно-авто-техническа експертиза, която не е оспорена от страните. Съгласно заключението на вещото лице Ж. Е.. Съгласно заключението на вещото лице механизмът на ПТП е следният: на 23.07.2021 г. автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** се движил на път II – 29 – гр.Добрич – гр.Варна в посока гр.Варна. на около 6 км. Преди гр.Аксаково водачът му предприема маневра завой наляво – към черен път, находящ се от лявата страна на пътното платно. По същото време водачът на движещия се зад него лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** предприема маневра за изпреварване на движещия се пред него лек автомобил Пежо. Вследствие на това двата автомобила се удрят около средата на пътното платно, преобладаващо върху лентата за насрещно движение и следствие на по-голямата кинетична енергия на лек автомобил Ауди, двата автомобила се установяват отляво на пътното платно, извън него, след отбивката за черния път. Заключение сочи като причина за настъпване на процесното ПТП предприетата маневра за изпреварване от страна на водача на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** в момент, когато това не е било безопасно. От техническа гледна точка водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е следвало да намали скоростта си и да пропусне завиващия наляво автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № *****, след което да премине по принадлежащата му лента. Възможността на водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** да предотврати ПТП се свежда до намаляване на скоростта и пропускане на преднодвижещият се автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** . Вещото лице е описало причинените вследствие ПТП вреди по лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** и е направило извод, че същите са в причинна връзка с претърпяното ПТП. Общият размер на причинените щети на застрахования при ищеца лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****, определен към датата на ПТП по средни пазарни цени възлиза на 74 681.26 лева с ДДС. При ликвидацията на щетата на лекия автомобил Ауди е определена действителна стойност към датата на ПТП – 102 192 лева. Стойността на ремонта, определен чрез програма „Аудатекс“ възлиза на 74 681.26 лева, която сума представлява 73.07% от действителната пазарна стойност, което означава, че лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е с тотална щета, което означава, че ремонтът е икономически неизгоден. Чрез платформа на „Аудатекс“ за продажба на катастрофирани и употребяване автомобили е определена остатъчна стойност в размер 46 500 лева, за което е намерен купувач.

При разпита на вещото лице в съдебно заседание на 12.04.2023 г. същото е посочило, че маневра е извършвал автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. №

*****, а другият автомобил не е извършвал маневра, а се е движил направо. Посочило е, че като се има предвид къде е настъпил удара може да се каже, че автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** вече е извършвал маневрата завой наляво, тъй като е бил навлезнал в лентата за насрещно движение. Посочил е, че в случай, че водачът на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** е погледнал в огледалото е щял да види, че лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е предприел маневра изпреварване.

Съдът при така установената фактическа обстановка, намира следното от правна страна:

Предявен е иск с правно основание чл.411 от КЗ, съгласно който в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" – до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност".

Целта на застраховката "Гражданска отговорност" на автомобилистите е да се покрие гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата, съгласно чл. 477, ал. 1 от КЗ. Застраховани лица са собственикът, ползвателят и държателят на моторното превозно средство, за което е налице валидно сключен застрахователен договор, както и всяко лице, което извършва фактически действия по управлението или ползването на моторното превозно средство на законно основание, като не е необходимо изрично пълномощно за управлението или ползването на моторното превозно средство, съгласно ал. 2 на чл. 477 от КЗ.

Регресното право на застрахователя по имуществена застраховка възниква в случай на причинено застрахователно събитие от трето лице, когато за третото лице възниква гражданска отговорност и по силата на застрахователния договор застрахователят по имуществената застраховка е изплатил на увреденото лице застрахователно обезщетение. Касае се за законна суброгация и регресното право на застрахователя срещу третото лице възниква в момента на плащане на застрахователното обезщетение. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност".

Основателността на предявения осъдителен иск по чл. 411 КЗ се обуславя от установяване на правопораждащ фактически състав, който включва следните елементи: 1/ наличие на валиден и действащ към сочената дата на ПТП договор за имуществено застраховане, сключен между ищеца като застраховател и собственика на увредения автомобил; 2/ настъпване на описаното в исковата молба ПТП, съставляващо покрит съгласно договора застрахователен риск; 3/ заплащане на застрахователно обезщетение от ищеца в полза на застрахования в изпълнение на сключения между тях договор; 4/ отговорност на предизвикалия ПТП водач по чл. 45, ал. 1 ЗЗД, възникнала при осъществяване изискуемите елементи на непозволеното увреждане – деяние, противоправност, настъпили в причинна връзка с деянието вреди в претендирания размер и вина, която по арг. от чл. 45, ал. 2 ЗЗД се предполага; 5/ сключен договор за задължителна

застраховка "Гражданска отговорност", със застрахователно покритие към датата на ПТП, по силата на който ответникът се е задължил да застрахова гражданската отговорност за вреди на виновния водач.

Съдът намира за установено по делото наличие на валидно и действащо към момента на процесното ПТП правоотношение по договор за имуществено застраховане Каско, сключен между ищеца и „Интер Ес 2000” ЕООД със застраховано имущество - лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № *****. Действително представените по делото копия от застрахователната полица, инкорпорираща този договор не носят подпис на застрахованото лице, но ответникът с отговора на исковата молба изрично заявява, че не оспорва наличието на договор за имуществено застраховане към момента на ПТП и не заявява оспорване на представената застрахователна полица. По тази причина съдът приема за доказано наличието на договор за застраховка Каско между ищеца и „Интер Ес 2000” ЕООД при условията, посочени в представената по делото застрахователна полица.

С договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск срещу плащане на премия и при настъпване на застрахователното събитие да заплати на застрахования или на трето ползващо се лице застрахователно обезщетение или парична сума. Договорът се сключва в писмена форма като застрахователна полица или друг писмен акт и има следните задължителни реквизити: данни за страните; предмета на застраховката; покрития риск; срока на договора, както началото и края на застрахователното покритие; застрахователната сума и застрахователната премия; дата и място на издаване; подписите на страните. С процесната полица ищецът е поел риска да заплати обезщетение за щетите, настъпили по процесния автомобил вследствие ПТП в периода 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г. като е уговорена застрахователна сума по Каско 55 000 евро.

Предмет на имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари, като сумата, срещу която се застрахова имуществото не може да надвишава действителната му стойност. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същото качество. При настъпване на застрахователното събитие, застрахователят е длъжен да плати застрахователното обезщетение в уговорения срок, който не може да бъде по дълъг от 15 дни и започва да тече от деня, в който застрахованият, в законния или в уговорения с общите условия на договора срок, е уведомил застрахователя за настъпване на застрахователното събитие. Обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието.

Страните не спорят по делото и от представените писмени доказателства /Констативен протокол/ и свидетелски показания се установява, че на 23.07.2021 г., в срока на действие на застрахователния договор, е настъпило ПТП, което е риск, който ищцовото застрахователно дружество се е съгласило да покрива по процесния договор за имуществено застраховане, в което участници са били автомобилът, застрахован по сключения с ищеца договор, и лек автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № *****, управляван от В. В., гражданската отговорност за управлението на който е застрахована в ответния застраховател.

Спорът между страните е по въпросите, касаещи механизма на настъпване на събитието, чие е противоправното поведение, в причинна връзка с което са настъпили вредите. Правоизключващите възражения на ответната страна са свързани с релевираните твърдения за съпричиняване на събитието от страна на пострадалия, като е оспорен и размерът на вредите.

Съгласно данните от приложения Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег.№ 445000-1667/23.07.2021 г. лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** е предприел маневра изпреварване без да се убеди, че автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** не е подал сигнал за изменение на посоката на движение наляво, вследствие на което двата автомобила се сблъскват странично и излизат вляво от пътя по посока на движението си. Протоколът за ПТП е официален свидетелстващ документ и като

такъв се ползва с обвързваща материална доказателствена сила само относно удостоверените в него, непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими към механизма на ПТП. Когато вписаните в него обстоятелства не са достатъчни за установяването на пълния механизъм на ПТП, дори да липсва оспорване на верността на протокола, ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи доказателствената тежест на установяването му посредством ангажирането и на други доказателства – разпит на свидетели, вкл. и чрез назначаване на вещи лица /като автотехническа, медицинска или комбинирани експертизи/, ако преценката на фактите, от значение за механизма на ПТП, изисква специални познания, които съдът не притежава /.

Във връзка с горното, в производството са представени АУАН и наказателни постановления, съставени на двамата водачи от които е видно, че в деня на процесното събитие от страна на контролните органи са били съставени актове за установени нарушения, които са били връчени на водачите и подписани от тях без възражения. Във връзка със съставенияте актове са издадени наказателни постановления, които са връчени.

За установяване на спорните факти по делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на двама свидетели - водачите на двата автомобила, участници в процесното ПТП. Двамата свидетели установяват, че леките автомобили са се движили в една и съща лента на движение по пътя Варна – Добрич, като лек автомобил „Пежо“, управляван от В. В., се е движил пред лек автомобил „Ауди“, който е управляван от лицето Д. А.. На разклона за с. Аксаково водачът на лекия автомобил „Пежо“ предприел маневра завиване наляво, като в същото време водачът на лек автомобил „Ауди“ предприел маневра изпреварване, в резултат на което между двата автомобила настъпил сблъсък.

Съгласно чл.26 от ЗДвП преди да завие или да започне каквато и да е маневра, свързана с отклонение встрани, водачът е длъжен своевременно да подаде ясен и достатъчен за възприемане сигнал. Сигналът се подава със светлинните пътепоказатели на превозното средство. От показанията на свидетеля В. се установява, че преди да предприеме маневрата завиване наляво е бил подал светлинен сигнал за предприемане на тази маневра. Другият участник в пътното движение се движил зад него като между тях имало дистанция. В. предприел маневрата след като бил подал светлинния сигнал. От показанията на свидетеля А. се установява, че при предприемане на маневрата изпреварване подал сигнал като възприел, че водачът пред него щял да предприема маневра завиване на ляво. След като А. тръгнал да го изпреварва другия водач тръгнал да завива наляво. А. възприел, че няма подаден светлинен сигнал от другия водач за предприемане на маневрата. Съдът намира, че сведенията които свидетелите дават относно подаден от водача на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** светлинен сигнал за предприетата маневра завиване наляво са противоречиви. Свидетелят А., независимо, че посочва че възприел, че няма подаден сигнал за предприемане на маневра от предния автомобил твърди, че е възприел, че този автомобил е предприел маневра завиване наляво. Отделно от сведенията на водача А. се установява, че за да избегне удара решил и той да завие наляво, но в този момент другия водач тръгнал и се ударили. Това твърдение е вътрешно противоречиво, тъй като в случай, че не е бил подаден светлинен сигнал, преди другият водач да тръгне да извършва маневра завой на ляво, не е имало основание А. да знае, че такава маневра ще бъде извършвана и да реши да завива и той наляво. Поради това съдът намира частично недостоверни сведенията, които А. е дал по делото. Предвид изложеното съдът намира, че преди предприемането на маневрата завиване наляво водачът на автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** е подал сигнал за предприемането на тази маневра и водачът на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № ***** е знаел към момента на предприемането на маневрата изпреварване, че автомобилът, който се движи пред него ще предприема маневра завиване наляво.

Съгласно чл.42, ал.1, т.1 от ЗДвП водач, който ще предприеме изпреварване, е длъжен преди да подаде сигнал, да се убеди, че не го изпреварва друго пътено превозно средство и че движещото се след него пътено превозно средство или това, което ще изпреварва, не е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво. Съгласно

чл.42, ал.1, т.2 от ЗДвП водач, който ще предприеме изпреварване, е длъжен след като е подал сигнал, да се убеди, че има видимост, свободен път на разстояние, достатъчно за изпреварване, и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваното пътно превозно средство, без да го принуждава да намалява скоростта или да изменя посоката на движение. Освен това, според чл. 43, т. 2 ЗДвП изпреварването на МПС е забранено на кръстовище на равнозначни пътища. По силата на чл.42, ал.1, т.1 от ЗДвП водачът на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** при предприемане на маневрата изпреварване е бил длъжен да се убеди, че водачът на движещия се пред него автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** не е подал сигнал за изменение на посоката си на движение наляво. По делото е установено от показанията на водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № *****, дадени в качеството му на свидетел по делото, че при предприемане на маневрата изпреварване, той е възприел и следователно е знаел, че движещия се пред него автомобил ще завива наляво. В този случай водачът на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** не е следвало да предприема маневра „изпреварване“, а е следвало да намали скоростта си и да пропусне завиващия наляво автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № *****, след което да премине по принадлежащата му лента. В този смисъл е и заключението на вещото лице по САТЕ. Несъобразявайки се с това изискване на закона водачът на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** е предприел набелязаната маневра изпреварване.

Допълнително следва да се посочи, че мястото, където е станало ПТП представлява кръстовище по смисъла на § 6, т.8 от ДР на ЗДвП, съгласно който законов текст "Кръстовище" е място, където два или повече пътя се пресичат, разделят се или се събират на едно ниво. Съгласно чл.47 от ЗДвП водач на пътно превозно средство, приближаващо се към кръстовище, трябва да се движи с такава скорост, че при необходимост да може да спре и да пропусне участниците в движението, които имат предимство. Законът отчита, че кръстовището е място с повишен риск за пътно-транспортни произшествия, тъй като пи него се събира движението на два или повече пътя. На това място водачите следва да бъдат особено внимателни, концентрирани и предпазливи, като подхождат с особено внимание за повишена опасност за участниците в движението. Това не е сторено от водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** и същият в нарушение както на разпоредбата на чл.47 от ЗДвП, така и в нарушение на разпоредбата на чл.21, ал.1 вр. ал.2 от ЗДвП, указваща, че водачите при избиране на скоростта на движение не бива да превишават указаните с пътни знаци скорости, тъй като по делото е установено от показанията на водача А., че е управлявал лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** към момента на ПТП със скорост 60-70 км/ч при разрешена скорост до 50 км/ч.

За да приеме, че водачът на автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** също има вина за ПТП първоинстанционния съд е посочил, че по делото няма събрани никакви доказателства за това, че водачът на лек автомобил „Пежо“ – В. В., преди да завие наляво за навлизане по пътя за с. Аксаково се е огледал за да се увери къде се намира движещият се зад него автомобил, както и дали е променил движението си. Въззивният съд счита, че от показанията на свидетеля В. се установява, че преди предприемане на маневрата той е установил, че намиращия се след него лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** се е намирал на голяма дистанция от него. На свидетеля не е зададен въпрос дали преди удара е погледнал къде се намира задния автомобил. Дори обаче да се приеме за установено /въпреки, че настоящият състав не споделя това/, че водачът на автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** не е погледнал в огледалото за задно виждане, с това този водач е нарушил разпоредбата на чл.25, ал.1 от ЗДвП изискваща от водача на пътно превозно средство, който ще предприеме каквато и да е маневра /като например да заобиколи пътно превозно средство, да излезе от реда на паркираните превозни средства или да влезе между тях, да се отклони надясно или наляво по платното за движение, в частност за да премине в друга пътна лента, да завие надясно или наляво за навлизане по друг път или в крайпътен имот/, преди да започне маневрата, трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението,

които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Това влече административна отговорност и съответно налагане на административна санкция. За да се ангажира неговата отговорност за причинените на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** е необходимо със своите действия, същият да е станал причина за настъпване на застрахователното събитие. Съдът намира, че това не се установява по делото. Причината за процесното застрахователно събитие е поведението на водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № *****, който при знанието, че движещия се пред него автомобил е предприел маневра завиване наляво, на свой ред е предприел маневра изпреварване. Това е посочено както в Констативния протокол за ПТП, съставен на мястото на пътно-транспортното произшествие, така и в заключението на вещото лице, което е посочило, че причина за настъпване на процесното ПТП е предприетата маневра за изпреварване от страна на водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № ***** в момент, когато това не е било безопасно.

Водачът, предприел маневра изпреварване на кола на двулентов път е бил длъжен да съобрази обективната пътна обстановка преди да предприеме маневрата, още повече, че е имал видимост и тъй като автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № *****, който е предприел завой наляво на кръстовището, е бил пред него. При това въззивният съд намира, че процесното ПТП е възникнало изцяло в резултат поведението на водача на лек автомобил „Ауди”, модел А8, с рег. № *****, а поведението на водача на автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** не е допринесло за настъпване на произшествието или вредите от него и не може да се говори за съпричиняване на ПТП.

Тук следва да се посочи, че е без значение дали водачът на автомобила, който е предприел маневра ляв завой е констатирал подаден от автомобила, който се движи зад него сигнал за извършване на изпреварване. В случая застрахователното събитие настъпва на кръстовище. Сигналът за извършване на маневрата ляв завой в случая съвпада със сигнала за извършване на маневрата изпреварване. Действията на водачите при извършването и на двете маневри са идентични – навлизане в лентата за насрещно движение. Подадения от водача на втория автомобил светлинен сигнал не е задължавал предприелия маневра завиване наляво преден автомобил да спре и да го изчака.

Въззивният съд намира, че по делото не се установи вината на водача на автомобил марка „Пежо”, модел Партнер, с рег. № ***** за настъпване на застрахователното събитие, поради което намира, че не е възникнало регресното право на застрахователя по имуществена застраховка в процесния случай, тъй като причината застрахователно събитие е поведението на водача на застрахования по имуществена застраховка Каско при ищеца автомобил. За водача В. В. не е възникнала гражданска отговорност, поради което и не може да бъде ангажирана отговорността на застрахователя на тази отговорност.

Съдът намира неоснователно възражението на Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД за неправилност на извода на съда за действителната стойност на вредата към датата на ПТП от 102 192 лв. Първоинстанционният съд законосъобразно е приел, че по отношение размера, до който може да бъде ангажирана отговорността на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност” следва да се прилага разпоредбата на чл. 499, ал. 2 КЗ, с която законодателят е ограничил размера на обезщетението, което дължи застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност” при причинени вреди на имущество, до действителната стойност на причинената вреда. Регресното задължение на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност” към застрахователя по договора за имуществена отговорност на увреденото лице възниква до размера на платеното от последния обезщетение, което обаче трябва да отговаря на размера на причинената вреда. По делото е установено, че размерът на изплатеното от ЗАД „Алианс България” АД на увреденото лице застрахователно обезщетение 55 442 лв. е по-нисък от действителния размер на претърпяната от увреденото лице вреда, установен от изслушаната

експертиза - 102 192 лв., като тя се определя само от разходите по средни пазарни цени за придобиване на имущество като увреденото. Уговореното самоучастие и другите уговорки в отношенията между застрахователя по имуществената застраховка и увредения действат единствено в тези отношения и не пораждат действие в отношенията между увредения и делинквента.

Искът е неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

Поради неоснователност на главния иск като неоснователен следва да бъде отхвърлен и акцесорния за заплащане на обезщетение за забава.

При този изход на спора, първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която исковете са уважени и вместо него въззивния съд да отхвърли предявените искове изцяло.

По разноските:

При този изход на делото отговорността за разноските както в първата инстанция, така и във въззивното производство следва да бъде възложена на въззивника – ищец, който следва да заплати включително и тези направени от въззивника – ответник.

Ответникът е направил в първоинстанционното производство разноски в общ размер на 835 лв., от които 5 лв. – държавна такса за издаване на съдебни удостоверения /по представения списък и искане в първата инстанция/, 480 лв. – платени депозити за свидетели и възнаграждения на вещи лица като му се дължат и 350 лв. - възнаграждение за защита от юрисконсулт, определено от съда съобразно правилото на чл. 78, ал. 8 ГПК и с оглед вида на извършената от юрисконсулта работа.

Дължимите на ответника за въззивното производство разноски са 350 лв. - възнаграждение за защита от юрисконсулт, определено от съда съобразно правилото на чл. 78, ал. 8 ГПК и с оглед вида на извършената от юрисконсулта работа и държавна такса 1062 лева.

Воден от изложеното съставът на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 564/28.04.2023 г. по т.д.№ 1032/2022 г., В ЧАСТТА, с която СГС, ТО, VI-17 състав е осъдил Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД да заплати на Застрахователно акционерно дружество „Алианц България“ АД на основание чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД сума в размер на 51 111 лв., представляваща регресно вземане за застрахователно обезщетение, изплатено по застрахователен договор, сключен между ЗАД „Алианц България“ АД, като застраховател, и дружеството „Интер Ес 2000“ ЕООД, като застрахован, със срок на действие от 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г., за настъпили имуществени вреди, изразяващи се в повреда на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****, които са причинени в резултат на противоправното и виновно поведение на водача на лек автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** - В. Г. В., по реализиране на 23.07.2021 г. на пътно-транспортно произшествие, ведно със

законната лихва върху главницата от 07.06.2022 г. до окончателното ѝ изплащане , както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сума в размер на 1 959, 26 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата, начислено за периода от 20.01.2022 г. до 06.06.2022 г., КАКТО И В ЧАСТТА, с която Застрахователно акционерно дружество „ОЗК - Застраховане“ АД е осъдено да заплати на Застрахователно акционерно дружество „Алианц България“ АД сума в размер на 4 571.38 лв., представляваща направени по делото разноски, изчислени по компенсация.

като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Застрахователно акционерно дружество „Алианц България“ АД, с ЕИК: 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Сребърна“ № 16 срещу Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД, с ЕИК: 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 икове с правно основание чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД за сума в размер на 51 111 лв., представляваща регресно вземане за застрахователно обезщетение, изплатено по застрахователен договор, сключен между ЗАД „Алианц България“ АД, като застраховател, и дружеството „Интер Ес 2000“ ЕООД, като застрахован, със срок на действие от 23.01.2021 г. до 22.01.2022 г., за настъпили имуществени вреди, изразяващи се в повреда на лек автомобил „Ауди“, модел А8, с рег. № *****, които са причинени в резултат на противоправното и виновно поведение на водача на лек автомобил марка „Пежо“, модел Партнер, с рег. № ***** - В. Г. В., по реализиране на 23.07.2021 г. на пътно-транспортно произшествие, ведно със законната лихва върху главницата от 07.06.2022 г. до окончателното ѝ изплащане , както и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сума в размер на 1 959, 26 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата, начислено за периода от 20.01.2022 г. до 06.06.2022 г.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „Алианц България“ АД, с ЕИК: 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Сребърна“ № 16, ДА ЗАПЛАТИ НА Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД, с ЕИК: 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 на основание чл.78, ал.3 от ГПК сумата 835 лв. разноски пред първата инстанция.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „Алианц България“ АД, с ЕИК: 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Сребърна“ № 16, ДА ЗАПЛАТИ НА Застрахователно акционерно дружество „ОЗК – Застраховане“ АД, с ЕИК: 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 на основание чл.78, ал.3 от ГПК сумата 350 лв. разноски пред въззивната инстанция и на основание чл.78, ал.3 от ГПК сумата 1062 лв..

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____